

MOC A PRAVDA

Petr: Přece však opakují: není jiné řešení. Pravda je bezbranné jako malé dítě a proto ji moc musí bránit. Je to její právo a povinnost.

Lukáš: Skáčeš z jedné roviny do druhé, a tak se ti nakonec stává, ač ani nechceš, a sám bys z toho byl první zděšený, že se stáváš obráncem hranic a ghett.

Petr: Poslechni, ty zase přeháníš. Vždyť na mé straně je velká část církevní nauky a mnoho církevních otců.

Lukáš: Bohužel, i papežové podporovali inkvizici. Také jim nebylo jasné, jaký je poměr mezi mocí a pravdou. Přinejlepším byli zajatci své doby, ač ovšem jimi být neměli. A nebyli by, kdyby měli v sobě živého ducha Kristova; ale ten v nich byl zastíněn jejich postavením hlavy papežského státu a nepřesným pojetím zástupce Kristova.

Petr: Přece nemáš právo kritizovat papežství?

Lukáš: Sám Pavel VI. naznačil tyto omyly, když se vzdal papežské tiáry jako symbolu této nesprávné koncepce papežského poslání. Nebud' papežštější než papež.

Petr: Ale co ti potom zbude při té nadkritičnosti z božského poslání papežství?

Lukáš: To podstatné: Petrova služba jednotě církve. Víš, my musíme být vůči sobě a hlavně vůči sobě kritičtí a nehlásat věci, které Kristus nikdy neměl na mysli. Omezil totiž to božské, které je nutné, aby s námi byl až do skonání věku, na minimum, už z těch důvodů, že respektuje lidskou svobodu a chce, abychom byli tvořivými orgány církve a ne automaty, které sice zaručují nerušený chod, ale jsou nelidské.

Petr: Tak už mi svitlo. To, co jsem hájil, to spojení moci s pravdou, užívání moci k obraně pravdy a zřeknutí se vlastní vnitřní síly, to je zrada na duchu evangelia, na duchu blahoslavenství. Ale potom je inkvizice, a to v každé, i té nejmírnější formě, protipól evangelia a zrada na blahoslavenstvích.

Lukáš: Proto je také jen iluzí mínění, že nějak prospěla dobru církve. Tu dobrou vůli vášnivých inkvizitorů ať posoudí Bůh, my lidé na to nestačíme. My jen prosme Boha, aby nás chránil ducha inkvizice a pokušení zaprodat se moci ve prospěch pravdy.

Antonín Mandl, úryvky z dialogu dopsaného 8. 1. 1972